

คำวินิจฉัยของ นายมงคล สระฐานี ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๐/๒๕๕๓

วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ผู้จัดตั้งพรรคนำชัยขอให้วินิจฉัยชี้ขาดคำสั่งของนายทะเบียนพรรคการเมืองที่ไม่รับจดทะเบียนการจัดตั้ง พรรคนำชัย

นายนำชัย แซ่มฟ้า ผู้จัดตั้งพรรคนำชัยมีคำร้องลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๒ ว่า ผู้ร้องได้ยื่นแบบคำขอจัดตั้งพรรคการเมืองชื่อ “พรรคนำชัย” ต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง นายทะเบียนพรรคการเมืองมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคนำชัยตามมาตรา ๑๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ อ้างว่า นายนำชัย แซ่มฟ้า ผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรค ได้ถูกคุมขังในเรือนจำจังหวัดน่านตามหมายศาลจังหวัดน่าน เป็นเหตุให้คุณสมบัติไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๔ (๔) ประกอบมาตรา ๑๒ และมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดว่า ผู้ร้องมีคุณสมบัติครบถ้วน และให้นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคนำชัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๗

นายทะเบียนพรรคการเมืองผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงสรุปว่า ผู้ถูกร้องมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคนำชัย เนื่องจากเห็นว่า นายนำชัย แซ่มฟ้า ผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรคและยื่นคำร้องขอจัดตั้งพรรคนำชัย ได้ถูกคุมขังไว้ในเรือนจำจังหวัดน่านตามหมายศาลจังหวัดน่านในระหว่างการพิจารณาของนายทะเบียนว่าจะรับหรือไม่รับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคนำชัย ทำให้นายนำชัย แซ่มฟ้า เป็นบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ อันเป็นการขาดคุณสมบัติของผู้จัดตั้งพรรคการเมืองตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงทำให้การเป็นหัวหน้าพรรคนำชัยของ นายนำชัย แซ่มฟ้า ที่ได้รับการเลือกตั้งในที่ประชุมจัดตั้งพรรคสิ้นสุดลงไปด้วย เป็นเหตุให้คณะกรรมการบริหารพรรคมีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๔ (๔) ประกอบมาตรา ๑๒ และ มาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

นายนำชัย แซ่มฟ้า ได้มีหนังสือลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ผู้ร้องถูกกักขังออกหมายจับในระหว่างการยื่นขอจัดตั้งพรรคการเมือง และถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจตั้งข้อหาโดยไม่มีเจ้าทุกข์รวม ๘ ข้อกล่าวหา ทำให้หาหลักฐานมาประกันตัวไม่ทัน และผู้ร้องได้อ้างรัฐธรรมนูญ

LIRT

มาตรา ๓๓ ว่าในคดีอาญาต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิดก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุด

พิเคราะห์แล้ว มีประเด็นวินิจฉัยเบื้องต้นว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาเรื่องนี้ หรือไม่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๒๘ ซึ่งเป็นบทเฉพาะกาลได้บัญญัติว่า

“มาตรา ๓๒๘ นอกจากที่มีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) การจัดตั้งพรรคการเมือง ซึ่งอย่างน้อยให้กระทำได้โดยบุคคลตั้งแต่สิบห้าคนขึ้นไป และการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองในทะเบียนพรรคการเมือง

ฯลฯ”

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๗
วรรคหนึ่ง มีบัญญัติว่า

“ผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองซึ่งไม่เห็นด้วยกับคำสั่งไม่รับจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง ของนายทะเบียนตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้วินิจฉัยชี้ขาดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งไม่รับจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองจากนายทะเบียน”

เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๒๘ (๑) กำหนดให้กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองบัญญัติให้มีรายละเอียดและหลักเกณฑ์เรื่องการจัดตั้งพรรคการเมือง รวมตลอดถึงกรณีการแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองในทะเบียนพรรคการเมือง ย่อมหมายถึงการที่นายทะเบียนพรรคการเมือง ไม่รับจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองด้วย ดังนั้น เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๗ บัญญัติให้ผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองมีสิทธิยื่นคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งไม่รับจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองจากนายทะเบียน และผู้ร้องได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสามสิบวันนับแต่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งของนายทะเบียนพรรคการเมือง ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยเรื่องนี้ได้

ประเด็นวินิจฉัยต่อไปว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองมีคำสั่งไม่รับจัดแจ้งการจัดตั้ง พรรคนำชาย เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๔ วรรคสาม หรือไม่ เห็นว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้มีคำสั่งไม่รับจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคนำชายตามหนังสือ ที่ ลต ๐๐๐๔/๑๒๕ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๒ เพราะนายนำชาย แซ่มปัก ผู้ได้รับ

LIRT

เลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรคนำชัยและเป็นผู้ยื่นขอจัดตั้งพรรคการเมืองชื่อพรรคนำชัย ได้ถูกคุมขังไว้ในเรือนจำจังหวัดน่านตามหมายศาลจังหวัดน่าน จึงเป็นบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๖ (๓) อันเป็นการขาดคุณสมบัติผู้จัดตั้งพรรคการเมืองตามมาตรา ๑๔ (๑) ประกอบมาตรา ๑๒ และมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ และ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว มาตรา ๑๔ วรรคสาม บัญญัติให้นายทะเบียนตรวจคุณสมบัติของผู้จัดตั้งพรรคการเมือง หากเห็นว่าไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๔ (๑) ให้นายทะเบียนพรรคการเมืองสั่งไม่รับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมืองได้ ปราบฎว่าศาลจังหวัดน่านได้มีหนังสือลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ แจ้งว่า นายนำชัย แซ่มปัก หรือสืบเอก นำชัย แซ่มปัก ถูกดำเนินคดีแพ่งรวม ๒ คดี และคดีอาญา ๖ คดี คือคดีหมายเลขแดงที่ ๕๖๖/๒๕๔๒ ที่ ๕๖๗/๒๕๔๒ ที่ ๕๖๘/๒๕๔๒ ที่ ๕๖๙/๒๕๔๒ ที่ ๕๗๐/๒๕๔๒ และที่ ๖๕๘/๒๕๔๒ ขณะนี้ศาลจังหวัดน่านสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบชั่วคราว เนื่องจากจำเลยหลบหนีไประหว่างประกันตัวและอยู่ระหว่างออกหมายจับจำเลยมาดำเนินคดี ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า นายนำชัย แซ่มปัก ได้ถูกคุมขังที่เรือนจำจังหวัดน่านตามหมายศาลจังหวัดน่านระหว่างวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๒ ถึงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๔๒ แล้วจึงมีหมายปล่อยของศาลจังหวัดน่านลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๒ เพราะศาลจังหวัดน่านได้อนุญาตให้มีการประกันตัวไปในระหว่างสอบสวน นายนำชัย แซ่มปัก ผู้จัดตั้งพรรคนำชัยจึงขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๘ ประกอบมาตรา ๑๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่นายทะเบียนพรรคการเมืองมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคนำชัยเป็นพรรคการเมือง จึงเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๔ วรรคสาม แล้ว

อาศัยเหตุผลข้างต้น จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้องของผู้ร้อง

นายมงคล สระภู

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand